

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z RELIGII W SZKOLE PODSTAWOWEJ
RELIGIA RZYMSKOKATOLICKA

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 20

IM. J. KUKUCZKI W BIELSKU-BIAŁEJ

BIELSKO - BIAŁA 2016/2017

§ 1

Ocenę z religii ustala się w oparciu o kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze. W wartościowaniu oceny z religii nauczyciel uzupełnia dydaktyczny zakres oceny wymiarem duszpasterskim, czyli ideałem życia chrześcijańskiego.

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu i informowaniu przez katechetów poziomu postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej z religii.

2. W ocenianiu z religii obowiązują zasady:

- obiektywność-zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania.
- jawność - podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia (rodzicom na ich zapotrzebowanie lub gdy zaistnieje taka potrzeba ze strony szkoły).
- instruktywność - wskazanie na występujące braki.
- mobilizacja do dalszej pracy.

3. Ocenianie ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju, motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu,
- dostarczanie rodzicom ucznia (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w uczeniu i specjalnych uzdolnieniach,
- umożliwienie doskonalenia organizacji metod pracy dydaktyczno-wychowawczej

4. Ocenianie obejmuje:

- formułowanie wymagań edukacyjnych czyli oczekiwanych osiągnięć uczniów przełożonych na stopnie szkolne – standardy wymagań edukacyjnych,
- informowanie o nim uczniów i rodziców,
- bieżące ocenianie i śródroczne klasyfikowanie, według skali
- przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, poprawkowych.
- ustalanie ocen klasyfikacyjnych na koniec roku szkolnego i warunki ich poprawiania.

5. Ocenianie pełni funkcję:

1. diagnostyczną (monitorowanie postępów ucznia i słuchacza, określanie indywidualnych potrzeb),
2. klasyfikacyjną (różnicuje i uporządkowuje wyniki uczniów i słuchaczy zgodnie z ustaloną w szkole skalą),
3. wspomagającą (wspiera i wzmacnia proces uczenia się ucznia i słuchacza).

6. Przedmiotem oceny są:

- Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
- Zainteresowanie przedmiotem.
- Stosunek do przedmiotu.
- Pilność i systematyczność.
- Umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu.
- Umiejętności komunikacyjne: wyszukiwanie i analizowanie informacji, współpraca w grupie, przyjmowanie odpowiedzialności za powierzone zadania, radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych, umiejętność dyskusji i obrony własnego zdania.
- Postawa (poczucie własnej wartości i akceptowania postaw i poglądów innych).

§ 2

Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej.

1. Formy i rodzaje kontroli:

- Kontrola wstępna (dokonanie diagnozy wiedzy i umiejętności w początkowej fazie kształcenia).
- Kontrola bieżąca (sprawdzanie w trakcie trwania procesu kształcenia).
- Kontrola końcowa (dotyczy zakończonego etapu kształcenia).
- Kontrola dystansowa (zbadanie trwałości wyników po pewnym okresie od zakończenia procesu uczenia się).

2. Metody kontroli i ocen:

- Konwencjonalne (bieżąca kontrola, prace pisemne, posługiwanie się Biblią, ćwiczenia praktyczne, obserwacja uczniów w toku ich pracy itp.).
- Techniczne sposoby kontrolowania procesu dydaktycznego (kontrola i ocena przy pomocy zróżnicowanych zadań).

3. Sposoby oceniania:

- wartościowanie gestem,
- słowem,
- mimiką,
- stopniem.

4. Ocenie podlegają:

- Pisemne prace kontrolne dwa razy w ciągu semestru, obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane z co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela do dwóch tygodni.
- Kartkówki; zakres ich materiału winien obejmować nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy. Uczniowie (oraz zainteresowani rodzice) mają prawo do wglądu w pisemne prace kontrolne.
- Odpowiedzi ustne objęte zakresem materiału z zakresu trzech ostatnich lekcji.
- Wypowiedzi w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórek itp.
- Praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, kontrolowana na bieżąco.
- Pacierz: ocena ze znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej.
- Zeszyt: sprawdzany podczas odpowiedzi i według decyzji nauczyciela. Jeden raz w semestrze kompleksowa ocena zeszytu.
- Przygotowanie do poszczególnych katechez.
- Korzystanie z Pisma św., podręcznika i innych materiałów katechetycznych.
- Zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, zaangażowanie w przygotowanie gazetek szkolnych, udział w konkursach religijnych,.
- Inne umiejętności, cechy lub osiągnięcia wskazujące na możliwość oceniania.

5. Waga ocen

Wyżej wymienione zakresy działań edukacyjno – dydaktyczne podlegają ocenie zgodnie z ujednoliconym kryterium oceniania – wag dla religii przyjętym na Radzie Pedagogicznej dn. 07.09.2016 roku. Wagi zostały ustalone na podstawie trudności zdobytych przez ucznia kluczowych umiejętności ustalonych przez Komisję ds. katechizacji Episkopatu Polski.

Waga 3

- Sprawdziany
- Kartkówki

Waga 2

- Prace domowe
- Odpowiedź ustna

Waga 1

- Zeszyt
- Ćwiczenia
- Aktywność
- Praca w grupach

6. Ilość ocen:

w ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej trzy oceny cząstkowe.

7. Poprawianie:

promuje się systematyczne ocenianie w ciągu semestrów połączone z możliwością poprawiania. W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach poprawianie może odbywać się bezpośrednio przed wystawianiem oceny semestralnej lub końcoworocznej. Przeprowadza się je według ustaleń osób zainteresowanych, w terminie i z zakresu wskazanego przez nauczyciela religii z zastosowaniem formy pisemnej lub ustnej.

8. Klasyfikacja:

Uczeń może być niesklasyfikowany z religii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu jego nieobecności na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie edukacji. Uczeń niesklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

9. Zasady wystawiania oceny śródrocznej i rocznej:

Ocena ma charakter średniej ważonej uzyskanej z ocen cząstkowych.

Kryteria wystawienia oceny śródrocznej i końcoworocznej z uwzględnieniem średniej ważonej regulują zapisy w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.

Uczeń, który przystąpi do olimpiady czy konkursu religijnego i pomyślnie ukończy etap szkolny przechodząc do etapu diecezjalnego, będzie mógł uzyskać podniesienie oceny końcoworocznej o jeden stopień.

§ 3

1. Oceny dzielą się na:

- bieżące (cząstkowe),
- klasyfikacyjne śródroczne,
- klasyfikacyjne końcoworoczne.

2. Oceny bieżące i klasyfikacyjne ustala się wg następującej skali:

Nr	Ocena słowna	Ocena cyfrowa	Skrót
1	celujący	6	cel
2	bardzo dobry	5	bdb
3	dobry	4	db
4	dostateczny	3	dost
5	dopuszczający	2	dop
6	niedostateczny	1	ndst

3. Kryteria na poszczególne oceny

Ocena NIEDOSTATECZNA

Katechizowany:

- Wykazuje rażący brak wiadomości programowych.
- Cechuje się brakiem jedności logicznej między wiadomościami.
- Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
- Wykazuje zupełny brak umiejętności stosowania wiedzy.
- Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy.
- Cechuje się rażąco niepoprawnym stylem wypowiedzi.
- Nie wykazuje się znajomością pacierza.
- Nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję.
- Lekceważy przedmiot.
- Nieodpowiednio zachowuje się na lekcji.
- Opuszcza lekcje religii.
- Inne uwarunkowania indywidualne ucznia wskazujące na ocenę niedostateczną.

Wymagania konieczne

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOPUSZCZAJĄCEJ

Katechizowany:

- Opanował konieczne pojęcia religijne.
- Wykazuje się luźno zestawionym poziomem wiadomości programowych.
- Prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności.
- Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
- Cechuje się brakiem podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.
- Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela.
- Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, posiada trudności w wystawianiu się.
- Prowadzi zeszyt.
- Ma problemy ze znajomością pacierza.
- Wykazuje poprawny stosunek do religii.
- Inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na ocenę dopuszczającą.

Wymagania podstawowe

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOSTATECZNEJ

Katechizowany:

- Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.
- Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii.
- Wykazuje się wiadomościami podstawowymi, połączonymi związkami logicznymi.
- Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.

- Potrafi stosować wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych przy pomocy nauczyciela.
 - W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy.
 - Odznacza się małą kondensacją wypowiedzi.
 - Wykazuje się podstawową znajomością pacierza.
 - W zeszycie ucznia sporadyczne braki notatek, prac domowych.
 - Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem.
- Inne możliwości indywidualne ucznia wskazujące na ocenę dostateczną.

Wymagania rozszerzające

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOBREJ

- Katechizowany:
- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej.
- Opanował materiał programowy z religii.
- Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.
- Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska inspirowane przez nauczyciela.
- Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych.
- Wykazuje się dobrą znajomością pacierza.
- W zeszycie ma wszystkie notatki i prace domowe.
- Podczas lekcji posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne) i korzysta z nich.
- Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii.
- Jest zainteresowany przedmiotem.
- Wykazuje się dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości.
- Postawa ucznia nie budzi wątpliwości.
- Stara się być aktywnym podczas lekcji.
- Inne osiągnięcia indywidualne ucznia promujące ocenę dobrą.

Wymagania dopełniające

Uwarunkowania osiągnięcia oceny BARDZO DOBREJ

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej.
- Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.
- Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.
- Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi.
- Odznacza się pełną znajomością pacierza.
- Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.
- Aktywnie uczestniczy w religii.
- Postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.
- Inne możliwości indywidualne ucznia promujące ocenę bardzo dobrą.

Wymagania ponadprogramowe

Uwarunkowania osiągnięcia oceny CELUJĄCEJ

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej.
- Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji.
- Prezentuje treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.
- Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną.
- Angażuje się w prace pozalekcyjne (np. gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne itp.).
- Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej.
- Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Inne osiągnięcia indywidualne ucznia promujące ocenę celującą.

4. W przypadku uczniów z opinią PPP o dostosowaniu wymagań do możliwości ucznia stosowane są zalecenia w nich zawarte.

a) Sposoby dostosowania wymagań u uczniów z dysleksją

- uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat
- w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać
- częściej powtarzać i utrwalać materiał
- podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie
- wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania
- zróżnicować formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia
- przeprowadzać sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytywać indywidualnie
- często oceniać prace domowe.

b) Sposoby dostosowania wymagań u uczniów z dysgrafią

- Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej są ogólnie, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy jest niekonwencjonalne. Np., mogę poprosić ucznia, aby przeczytał sam swoją pracę lub przepytac ustnie z tego zakresu materiału. Mogę też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.

Opracował:

mgr Marek Janik
mgr Anna Fober
mgr ks. Piotr Maślanka